

Besluit Verlenen vergunning

Datum
20 juli 2026

Zaaknummer
2024-005377

Onderwerp
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 30

Maatschap G.W. Koskamp, G.L. Koskamp en
E.J. Koskamp-Meiresonne
Terborgseweg 1
7084AM BREEDENBROEK

Locatie
Terborgseweg 1 te Breedenbroek

Dso nummer
2024040301200

Activiteit
Het veranderen van een agrarisch bedrijf

Beste [REDACTED],

Op 3 april 2024 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1, aanhef en onder e van de Omgevingswet voor de locatie Terborgseweg 1 te Breedenbroek. Deze vergunning wordt verleend onder toepassing van artikel 17.14a waarbij stikstofdepositie is gereserveerd voor de legalisatie van het gemelde PAS project. Hierbij ontvangt u ons definitieve besluit.

Definitief besluit

Wij besluiten:

- De door u aangevraagde omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e), te verlenen. De vergunning wordt verleend voor het exploiteren van een melkrundveebedrijf inclusief vrouwelijk jongvee met toepassing van het emissiearm stalsysteem HA 1.38 (OW 2021.08), de aanleg van dit stalsysteem, de opslag van drijfmest in een mestsilos, vaste mest op een mestplaat en het gebruik van 2 bedrijfswoningen, zoals weergegeven in bijlage 1 en 3.
- Deze vergunning treedt pas in werking op het moment dat dit besluit en alle samenhangende besluiten onherroepelijk zijn geworden. Het betreft het volgende besluit:
 - Intrekkingsbesluit saldogever Kapelweg 13 te Sinderen (hierna: saldogever).

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

20 juli 2026

Zaaknummer

2024-005377

Blad

2 van 30

3. Het onderhavige besluit voor de saldonemer en het intrekingsbesluit voor de saldogever zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Vernietiging van het ene besluit in een beroepsprocedure leidt ook tot vernietiging van het andere besluit.
4. De beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen bij deze beschikking maakt, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit en emissiepunten, onderdeel uit van deze beschikking.
5. De in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

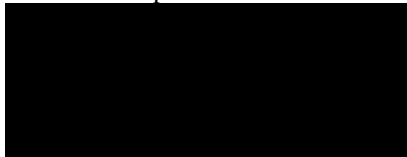
U ontvangt nu het besluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het besluit heeft ontvangen en aan de daarin opgenomen voorschriften wordt voldaan.

Het besluit wordt gepubliceerd op www.overheid.nl. Degenen die zienswijzen hebben ingebracht en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martine Jongman
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Motivering van het besluit
- Bijlage 2 – Voorschriften
- Bijlage 3 – AERIUS-berekeningen
 - AERIUS berekening Hinderwet 1993 zonder afoming (kenmerk RaEvGor4eVGR d.d. 19 februari 2026)
 - AERIUS berekening Kapelweg 13 Saldeerder zonder afoming (kenmerk RtgUw6HV9jBG d.d. 19 februari 2026)
 - Beoogde situatie inclusief aanlegfase (kenmerk RhZaPYtoZVSt d.d. 19 februari 2026).
- Bijlage 4 – Model passende beoordeling Lely Sphere (HA1.38) versie 1.8 d.d. 9 januari 2026.
- Bijlage 5 - GML beoogde opzet met vergelijkingen

Datum

20 juli 2026

Zaaknummer

2024-005377

Blad

3 van 30

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 MOTIVERING VAN HET BESLUIT

1 Toelichting

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit* omschreven;
- dan volgt de *procedure*;
- vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- onder het kopje *zienswijzen* worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie*, *overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*;
- de *voorschriften* zijn in bijlage 2 opgenomen.

1.2 Omschrijving activiteiten

De activiteiten waarvoor vergunning wordt aangevraagd betreft het exploiteren van een melkrundveebedrijf inclusief vrouwelijk jongvee met toepassing van emissiearm stalsysteem HA 1.38 (OW 2021.08), de aanleg van dit stalsysteem, de opslag van drijfmest in een mestsilos, vaste mest op een mestplaat en het gebruik van 2 bedrijfswoningen.

2 Procedure

Op 3 april 2024 ontvingen wij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1 sub e van de Omgevingswet en afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De definitie van een Natura 2000-activiteit is volgens de Omgevingswet “een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied”. De door u beoogde Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig. De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn zienswijzen binnengekomen.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 3 juli 2024, 14 augustus 2024, 27 november 2024 en 6 februari 2026.

2.1 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Wanneer er houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn in het kader van afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (activiteiten die houtopstanden betreffen) dient hiervoor een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan en moet de houtopstand binnen 3 jaar op dezelfde locatie worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten in de meeste gevallen niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

De uitspraak van 18 december 2024¹ betekende een wijziging van de vaste rechtspraak. Het belangrijkste gevolg was dat intern salderen sindsdien niet meer in de voortoets mag worden betrokken. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.
2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.
3. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden in de passende beoordeling waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.

¹ ECLI:NL:RVS:2024:4923

4. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.
5. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de mitigerende maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, te herstellen of verslechtering te voorkomen.

3.2 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019² volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025³ volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings- maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Hrl, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 10 februari 2026 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland de beleidsregels salderen Gelderland 2026 vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel.

² <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/>, zie r.o. 13.5 t/m 13.7

³ [Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State](#), zie r.o. 19.4 en 19.5

3.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zover deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen. De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt.⁴

3.5 Duitse Natura 2000-gebieden

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaard-onderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging.

Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt, wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekening(en) waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevat(ten) een referentiesituatie (intern salderen), een salderingssituatie (extern salderen) en een beoogde situatie. Dit betreft berekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie en de salderingssituatie(s) aan hoe wij ze hebben vastgesteld en beschrijven wij van alle situaties de stikstofbronnen. Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregelen (het inzetten van de referentiesituatie en de salderingssituatie(s)) niet ingezet zouden moeten worden voor natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

⁴ ECLI:NL:RVS:2013:1891

4.2.1 Referentiesituatie (intern salderen)

Omdat er voor deze locatie nog geen vergunning voor de Omgevingswet, Wet natuurbescherming of de Natuurbeschermingswet 1998 is verleend, bepalen wij de referentiesituatie aan de hand van andere milieutoestemmingen. Dit is opgenomen in tabel 1.

Bedrijfsontwikkelingen die na de aanwijdsdatum van Natura 2000-gebieden zijn uitgevoerd mogen volgens de Omgevingswet geen significant nadelige gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen in deze Natura 2000-gebieden. Dit project heeft invloed op de natuurgebieden Rijntakken, Bekendelle, Korenburgerveen, Stelkampsveld en Wooldse Veen. De eerste datum waarop een van deze gebieden als Natura 2000-gebied is aangewezen is 24 maart 2000. Als referentiesituatie geldt de milieutoestemming met de laagste stikstofuitstoot sinds deze aanwijdsdatum.

Tabel 1: milieutoestemmingen

Datum	Zaaknummer	Vergunningsoort	Omschrijving
23 april 1993	NB	Besluit melkrund- veehouderij Hinderwet	Wijziging bedrijf
26 februari 2008	o8UITo1122	Besluit Landbouw milieubeheer	Uitbreiding ligboxenstal/ rundvee
28 april 2011	2011050737	Besluit Landbouw milieubeheer	Realiseren werktuigenberging

De melding van 23 april 1993 is de referentiesituatie, omdat voor het bedrijf na de aanwijdsdatum geen situatie vergund of gemeld is waarin de stikstofdepositie lager is dan in de situatie op de referentiedatum.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS-berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 2: Referentiesituatie dierlijke stikstofbronnen

Stal	Diersoort/omschrijving	OW Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
Ligboxenstal	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA1.100	75
Jongveestal	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	41
Achterhuis deel 1	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	12
Achterhuis deel 2	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	16
5	Mestsilo		820 m ³

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland mag alleen de ruimte die structureel in gebruik is of genomen kan worden, worden betrokken als mitigerende maatregel. De referentiesituatie is aantoonbaar nog in gebruik of kan nog in gebruik genomen worden. Dit is aangetoond door middel van o.a. luchtfoto's.

De beleidsregels salderen in Gelderland schrijven ook voor dat de salderingssituatie moet worden gecorrigeerd voor algemeen geldende regels, zoals paragraaf 4.82 van het Besluit activiteiten leefomgeving, algemeen geldende regels voor het houden van landbouwhuisdieren. We hebben de referentiesituatie hieraan getoetst. De stalsystemen/stookinstallaties toegepast in de vergunde situatie voldoen aan de maximaal toegestane emissiefactoren volgens het Bal.

In de beleidsregels staat eveneens dat er slechts 65% van de referentiesituatie mag worden ingezet bij intern salderen. In AERIUS Calculator kunnen geen meerdere kortingspercentage op depositie ingevoerd en berekend worden. Vanuit Aeries zijn GML bestanden geëxporteerd voor de beoogde situatie, de referentiesituatie en de salderingssituatie. Op de referentiesituatie is een kortingspercentage toegepast van 35% en op de salderingssituatie 65%. Deze situaties zijn gecontroleerd en we hebben geconstateerd dat aan de voorwaarden uit de beleidsregels is voldaan en de uitkomsten geen toenames laten zien.

Ten tijde van het wijzigingen van de voorzieningen, en derhalve de start van het project, was intern salderen op grond van vaste rechtspraak⁵ vergunningsvrij. De Afdeling voor de Bestuursrechtspraak heeft in de 18 december-uitspraken⁶ voorzien in een overgangsrecht tot 2030 wanneer sprake was van een fysieke start vóór 18 december 2024 én sprake was van intern salderen. Dit overgangsrecht is, voor zover wij hebben kunnen beoordelen, ook op uw situatie van

⁵ ECLI:NL:RVS:2024:4923

⁶ ECLI:NL:RVS:2024:4923 ; ECLI:NL:RVS:2024:4909

toepassing. Met deze aanvraag voorziet u in de benodigde natuurvergunning, waarover u dient te beschikken wanneer deze periode verloopt.

4.2.2 Salderingssituatie (extern salderen)

In de aangevraagde situatie blijkt dat er ten opzichte van de referentiesituatie sprake is van een toenemende stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen.

Om de effecten van de beoogde activiteiten te mitigeren, wordt naast intern salderen gebruik gemaakt van extern salderen. Daartoe worden saldogevende activiteiten benut van het bedrijf op de locatie Kapelweg 13 te Sinderen. De salderingssituatie in de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (bijlage 3) omvat de over te dragen activiteiten van de saldogever. In deze paragraaf verantwoorden wij deze gegevens.

Saldogever Kapelweg 13 te Sinderen

Als referentiesituatie geldt de natuurvergunning van 23 april 2013 met zaaknummer 2013-000556.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie van de saldogever, voor zover deze wordt ingezet ten behoeve van het aangevraagde project, uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS-berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden. De gehele vergunning wordt ingezet ten behoeve van het aangevraagde project.

Tabel 3a: Referentiesituatie dierlijke stikstofbronnen

Bron/ Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen. (opstallen)	HA1.100	8
	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	24
2	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	6
3	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen. (opstallen)	HA1.100	102
	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen. (beweiden)	HA1.100	52
4	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	62

De beleidsregels salderen in Gelderland schrijven ook voor dat de salderingssituatie moet worden gecorrigeerd voor algemeen geldende regels, zoals paragraaf 4.82 van het Besluit activiteiten

leefomgeving, algemeen geldende regels voor het houden van landbouwhuisdieren. We hebben de referentiesituatie hieraan getoetst.

4.2.3 Aangevraagde situatie

In de aangevraagde (beoogde) situatie wordt het stalsysteem Lely Sphere toegepast (HA1.38, OW 2021.08). Lely Sphere is een circulair stalsysteem voor het scheiden en hergebruiken van mineralenstromen op melkveebedrijven. Een aanpassing aan de roostervloer middels de toepassing van separatiestrips in de open gleuven zorgt voor scheiding van feces en urine. De urine loopt via kleine gaatjes in de separatiestrips de kelder in. De feces die op de vloeroppervlakte blijft liggen wordt frequent opgehaald door een mestverzamelrobot, de Lely Discovery Collector. De mestgassen die onder en net boven de stalvloer ontstaan worden actief afgezogen door een kelder afzuigingssysteem, de Lely N-Capture. Via een aangezuurde oplossing in het filtersysteem van de N-Capture wordt de ammoniak uit de afgezogen lucht teruggewonnen en als een vloeibare circulaire kunstmest opgeslagen in een silo. In het managementsysteem kan de gebruiker de prestaties van het Lely Sphere systeem bekijken.

De Afdeling heeft op 7 september 2022 in drie zaken⁷ uitspraak gedaan en bevestigd op 4 september 2024 in nog twee uitspraken⁸ dat de werking van emissiearme stallen voor melkveehouderijen onzeker is. Vanwege de geconstateerde onzekerheden kan niet zonder meer van alle emissiefactoren worden uitgegaan, zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij dan wel bijlage V van de Omgevingsregeling. In de specifieke gevallen waar onzekerheid over de emissiefactor bestaat vereist dit een passende beoordeling. De aanvrager heeft met Lely een passende beoordeling opgesteld waarin de te hanteren emissiefactor voor de Lely Sphere is onderbouwd. Deze passende beoordeling is opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

Uit deze passende beoordeling blijkt dat de te hanteren emissiefactor voor de toepassing van het stalsysteem Lely Sphere bij nieuw te bouwen stallen neerkomt op 4,5415 kg ammoniak per dierplaats per jaar en 5,0478 kg ammoniak per dierplaats per jaar bij bestaande stallen. De aanvraag betreft de toepassing van de Lely Sphere op een bestaande stal. Deze te hanteren emissiefactor is wetenschappelijk onderbouwd en geeft voldoende zekerheid om aan te nemen dat de emissie binnen deze gestelde emissiefactor blijft.

⁷ ECLI:NL:RVS:2022:2557, ECLI:NL:RVS:2022:2624 en ECLI:NL:RVS:2022:2622

⁸ ECLI:NL:RVS:2024:3569 en ECLI:NL:RVS:2024:3570

Om de goede werking van het stalsysteem te borgen dient de Lely Sphere volgens het Besluit activiteiten leefomgeving te voldoen aan systeembeschrijving OW 2021.08. Omdat het stalsysteem is voorzien van een chemische luchtwasser zijn ook de milieuregels voor een chemische luchtwasser, elektronische monitoring en registratie van toepassing. Zie in dit verband onder meer artikel 3.124, 3.125 en 3.126 van het Activiteitenbesluit milieubeheer dan wel artikel 4.827 tot 4.831 van het Besluit activiteiten leefomgeving en artikel 4.9 van de Omgevingsregeling.

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Dit is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening zoals weergegeven bijlage 3. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 4a: Aangevraagde situatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1+2+3	F1	Melkkoeien, natuurlijk geventileerde ligboxenstal met een roostervloer voorzien van inlays met urineafvoergaatjes in de roosterspleten, frequent bevochtigen en schoonzuigen van de vloer door een mestverzamelrobot en een mechanische kelderluchtafzuiging met een chemisch luchtwassysteem (95% emissiereductie) – Lely Sphere (inclusief beweiden)	HA 1.38/ OW 2021.08	110
2	F2	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA 2.100	20
		Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen. (inclusief beweiden)	HA 1.100	20
5+6	A	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA 2.100	24
7	E	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA 2.100	41

Tabel 4b: Aangevraagde situatie andere stikstofbronnen

Bron	Soort/omschrijving	Aantal
Mestopslag	Vaste mestopslag	400 m ³
	Drijfneest	1.100 m ³
Externe transportbewegingen	Zwaar verkeer	524 vervoersbewegingen/jaar
	licht verkeer	14.162 vervoersbewegingen/jaar
Interne vervoersbewegingen	Tractor (70 Kw) Diesel (Stage IIIB)	SCR Nee 3.836L en 548 uur/jaar
	Tractor (40 Kw) Diesel (Stage IIIB)	SCR Nee 1.460L en 365 uur/jaar
	3 tractoren (100 Kw) Diesel (Stage IV)	SCR Ja 840L en 84 uur/jaar
Stationair draaien	Continue emissie	6,5 kg NO _x /jaar 0,09 kg NH ₃ /jaar
Manoeuvreren op het erf	Zwaar verkeer	524 vervoersbewegingen/jaar
	licht verkeer	14.162 vervoersbewegingen/jaar
Koude start	Zwaar verkeer	262 starts/jaar
	licht verkeer	7.081 starts/jaar
Overige stikstofbronnen	2 CV's	7,2 kg NO _x /jaar
		1,0 kg NH ₃ /jaar

4.2.4 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening voor de gebruiksfase blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd (ten minste 35%) als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd.

Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden Rijntakken, Bekendelle, Korenburgerveen, Stelkampsveld en Wooldse Veen.

Tabel 5 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Tabel 5 Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde opzet"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	230,77	2.119,88	230,77	0,14	0,00	-
Per gebied	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Korenburgerveen (61)	166,40	2.119,88	166,40	0,14	0,00	-
Bekendelle (63)	31,12	2.046,18	31,12	0,11	0,00	-
Woolde Veen (64)	28,47	1.952,13	28,47	0,08	0,00	-
Rijntakken (38)	4,71	2.118,43	4,71	0,03	0,00	-
Stelkampsveld (60)	0,07	1.285,23	0,07	0,03	0,00	-

Voor 16 van de 18 habitattypen, die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 5 genoemd zijn, blijkt uit de natuurdoelanalyses dat eindoordeel 'nee, tenzij' wordt gegeven. Daarnaast is er ook effect op 2 leefgebieden. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat vanwege de soorten die gebruik maken van deze leefgebieden het eindoordeel 'ja' of 'ja mits' wordt gegeven. Deze leefgebieden zijn eveneens stikstofgevoelig. Voor de Rijntakken betreft het de leefgebieden Lg02 en Lg11.

Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. De natuurdoelanalyse maakt in dat geval duidelijk wat de knelpunten zijn. In 16 van de 18 habitattypen en in alle bovengenoemde leefgebieden is stikstofbelasting een knelpunt. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om de gestelde doelen te halen.

4.3.2 Referentiesituatie van het project

Om bovenstaande depositie van de aangevraagde activiteit te mitigeren (om daarmee verslechtering van de kwaliteit van de in paragraaf 4.3.1. genoemde habitats en leefgebieden te voorkomen) gaat de aanvraag onder andere uit van intern salderen met de toegestane activiteit op de locatie. Deze toestemming is weergegeven in tabel 2.

4.3.3 Mitigerende maatregelen (intern en extern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een 'nee-tenzij' eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 3.3 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een

substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen en extern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de dalende lijn van depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden Rijntakken, Bekendelle, Korenburgerveen, Stelkampsveld en Wooldse Veen ingezet, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

In de uitspraak van 2 juli 2025⁹ heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak gesteld (r.o. 10.7) dat het college niet alleen de te treffen maatregelen in beeld moet brengen, maar ook moet onderbouwen welke daling van stikstofdepositie naar het oordeel van het college noodzakelijk is, en binnen welke termijn deze daling van stikstofdepositie kan worden gerealiseerd. Het college zal vervolgens moeten motiveren waarom de daling van stikstofdepositie door de voorgestelde maatregelen voldoende is om verslechtering tegen te gaan. De passende maatregelen moeten vervolgens zijn gericht op het tegengaan van de (dreigende) verslechtering.

4.3.4 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak 'Versnellingsaanpak stikstof' (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.

Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.
- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op N2000 – gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit is dus het beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot projecten. Omgekeerd geldt dus dat in deze gevallen 65% van de depositie van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel.
- Bronmaatregelen: voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

⁹ ECLI:NL:RVS:2025:2969

4.3.5 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota¹⁰, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)¹¹ als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijks gelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen¹²:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied¹³;
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000.¹⁴

4.3.6 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor de Gelderse Natura 2000-gebieden Rijntakken, Bekendelle, Korenburgerveen, Stelkampsveld en Wooldse Veen zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstelmaatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

Natura 2000-gebied Rijntakken (38)

- Extra maaien/hooien en afvoeren en nabeweiden ten behoeve van glanshaverhooilanden;
- Afgraven van hoge oeverwallen t.b.v. stroomdalgraslandsoorten;
- Aanpassen van vegetatielegger en extensiveren van beheer t.b.v. uitbreiding en kwaliteitsverbetering van essen-iepenbossen en hardhoutooibossen.

¹⁰ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

¹¹ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord>

¹² Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024

¹³ Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.

¹⁴ Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

- Uitbreiding en kwaliteitsverbetering ten behoeve van stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- Aanleg plas-drassituaties onder andere ten behoeve van de Watersnip;
- Kwartelkoning vriendelijk natuurbeheer: afspraken maken met beheerders over mozaïekbeheer, laat maaien van hooilandpercelen en/of aangepast begrazingsbeheer.

Natura 2000-gebied Bekendelle (63)

- Verbeteren van de bosstructuur van de boshabitattypen;
- Verbeteren van de hydrologie o.a. door het dempen van watergangen en enkele maatregelen voor retentie van beekwater bovenstrooms van het Natura 2000- gebied.
- Onderzoek (LESA) naar het beekstelsysteem in het gehele stroomgebied Boven Slinge om duidelijkheid te geven over welke aanvullende (hydrologische) maatregelen binnen en buiten het gebied nodig zijn;
- Verkenning herstel ecologische verbinding van Bekendelle met andere Natura 2000- gebieden en natuurgebieden in de omgeving. Hieruit volgt een plan voor de inrichting van deze verbindingen;
- Omvorming landbouwperceel naar natuur binnen het Natura 2000-gebied;
- Gebruik van autochtoon plantmateriaal;
- Bestrijden van invasieve exoten;
- Extensivering recreatie in het gebied.

Natura 2000-gebied Korenburgerveen (61)

- Herstel van het hydrologisch systeem door o.a. het (gedeeltelijk) dempen van sloten en het beëindigen van een onderbemaling;
- Omvorming van en inrichting van grond als natte schraallanden en het kappen van bos;
- Beheermaatregelen als het verwijderen van bosopslag en extra maaien;
- Structureel herstel van de damwanden in de veenkernen;
- Hydrologisch onderzoek aan de oostzijde van het Korenburgerveen;
- Verkenning naar en afronding van hydrologisch herstel;
- Verkenning en verbetering van de ecologische verbinding van Korenburgerveen met andere Natura 2000-gebieden en natuurgebieden in de omgeving. Hieruit volgt een plan voor de inrichting van deze verbindingen;
- Bestrijden van exoten;
- Monitoring en onderzoek naar bijvoorbeeld recreatiedruk, fosfaat, kwetsbare soorten, veenopbouw en herintroductie vlinders en planten.

Natura 2000-gebied Stelkampsveld (60)

- Versterken hydrologisch systeem waardoor (regionale) grondwaterstanden verhoogd worden en grondwater weer kan toestromen naar kwelafhankelijke natuur;
- Omvormingsmaatregelen genomen, waarbij naaldbos en (voormalige) landbouwgronden zijn omgevormd tot vennen, heiden en schraalgraslanden;

- Verder creëren en/of versterken van ecologische verbindingen van Stelkampsveld met andere Natura 2000-gebieden en natuurgebieden in de omgeving. Hieruit volgt een plan voor de inrichting van deze verbindingen;
- Voorbereiding en uitvoering peilopzet Oude Beek, traject 1 (Borculoseweg);
- Onderzoek naar cumulatief effect onttrekkingen;
- Beheermaatregelen zoals begrazing, bos(rand)beheer en verwijderen bosopslag;
- Bestrijden van exoten.

Natura 2000-gebied Wooldse Veen (64)

- Verbeteren van de hydrologie door o.a. het dempen van sloten, vernatting van percelen in de omgeving, dempen van open water in de veenkern;
- Inrichting van percelen als bloemrijk grasland aangrenzend aan het Natura 2000-gebied;
- Beheermaatregelen als het verwijderen van bosopslag, lokaal plaggen en begrazing;
- Integraal onderzoek (LESA) grensoverschrijdend veensysteem Nederland en Duitsland;
- Onderzoek mogelijkheden voor herstel van het veen en randzone in Duitsland
- Herstel ecologische verbinding van Wooldse Veen met andere Natura 2000-gebieden en natuurgebieden in de omgeving. Hieruit volgt een plan voor de inrichting van deze verbindingen;
- Structureel herstel van de damwanden in de veenkernen;
- Verondiepen/opstuwen van Wooldse Waterleiding langs de Kuipersweg;
- Bestrijden van exoten;
- Monitoring en onderzoek naar bijvoorbeeld recreatiedruk, veenopbouw en invloed bos op het hoogveengebied.

4.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

4.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het

bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollege uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen

Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opengesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.

Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen.

Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

4.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH₃/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor

bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

4.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terecht komt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling ‘Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling’, die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op de locatie Terborgseweg 1 te Breedenbroek door een directe en onomkeerbare reductie van 35% van de referentiesituatie en 65% van de salderingssituatie. Deze reductie dient als mitigerende maatregel om de cumulatie met andere deposities te compenseren. Hiermee hebben wij invulling gegeven aan ons reductiebeleid in lijn met de jurisprudentie.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die tot een reductie komen, zijn gezamenlijk een passende maatregel als onderdeel van het totale maatregelen pakket.

4.5 Overige effecten

Naast het beoordeelde indirecte effect stikstof zijn ook directe effecten aan de orde. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied NSG Hetter-MillingerBruch mit Erweiterung (DE) is ongeveer 6,6 km. De volgende activiteiten worden uitgevoerd: Maatschap G.W. Koskamp, G.L. Koskamp en E.J. Koskamp-Meiresonne exploiteert een melkveehouderij aan de Terborgseweg 1 te Breedenbroek. De initiatiefnemer is voornemens een emissiearm stalsysteem HA 1.38 (OW 2021.08) in gebruik te nemen voor melkvee. Er is hierbij geen sprake van bronbemaling. Gezien de combinatie van de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de tussenliggende aaneengesloten bebouwing en drukke infrastructuur kunnen andere significante effecten op deze gebieden worden uitgesloten. Voor de aanlegfase en de veranderde gebruiksfase zijn er geen significante overige effecten te verwachten.

Wij onderschrijven de conclusies en de daaraan ten grondslag liggende motivaties van de stukken zoals bij de aanvraag gevoegd. Wij hebben op basis van deze ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor de Natura 2000-gebieden.

4.6 Conclusie

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

5 Zienswijzen

5.1 Zienswijzen 21 april 2026

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn op 21 april 2026 de volgende zienswijzen ingediend.

5.1.1 Er bevinden zich procedurele inconsistenties in het ontwerpbesluit

Uit de afwijzing van het handhavingsverzoek van 26 maart 2026 blijkt dat de Lely Sphere al in gebruik is. Volgens het ontwerpbesluit mogen de aangevraagde activiteiten pas worden uitgevoerd nadat het definitieve besluit is genomen. Dit is niet te verenigen met het feit dat het systeem reeds in gebruik is genomen.

Reactie:

Hierbij moet wel een juridisch en feitelijk onderscheid worden gemaakt tussen de fysieke installatie van het emissiearme stalsysteem en het benutten van de extra emissieruimte voor de uitbreiding van de veestapel.

De fysieke installatie en het in werking hebben van het Lely Sphere-systeem (intern salderen) is door de initiatiefnemer opgestart in de periode voorafgaand aan de Rendac-uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923). Onder het destijds geldende recht (Logtsebaan-systematiek) was intern salderen vergunningsvrij. De Afdeling Bestuursrechtspraak heeft in haar uitspraken van 18 december 2024 expliciet voorzien in een overgangsrecht tot 2030 voor projecten waarvan de fysieke start vóór die datum lag. Met de huidige aanvraag legaliseert en verankert de ondernemer deze feitelijke situatie correct in een definitieve omgevingsvergunning. Vervolgens stelt indiener dat het systeem niet in gebruik mag zijn omdat de vergunning pas in werking treedt nadat alle samenhangende besluiten onherroepelijk zijn. Dit voorschrift (voorschrift 6 van bijlage 2) ziet specifiek toe op het intrekingsbesluit van de saldogever aan de Kapelweg 13 te Sinderen. De beoogde situatie omvat een uitbreiding van de veestapel waarvoor *extern salderen* noodzakelijk was. Het voorschrift betekent dat de ondernemer deze uitbreiding pas in gebruik mag nemen zodra het intrekingsbesluit van de saldogever onherroepelijk is en deze activiteiten bij de saldogever definitief zijn gestaakt. De reeds aanwezige fysieke stalinrichting is daarom niet in strijd met de werking van de vergunning.

5.1.2 Uitbreiding van de veestapel is in strijd met provinciaal beleid

Op 28 februari 2024 is subsidie verleend voor de aanschaf van een lelysphere. Het nalaten om de subsidieverlening te koppelen aan het beschikken over de noodzakelijke vergunningen is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.

Reactie:

Dit was destijds geen voorwaarde voor het verlenen van de subsidie “investeringen in niet-bewezen brongerichte stikstof reducerende innovaties in stalsystemen”. De overweging om subsidies te verlenen voor activiteiten of systemen is geen beoordelingskader voor vergunningverlening en staat hier ook los van.

5.1.3 Uitbreiden van de veestapel is in strijd met provinciaal beleid

Volgens de Gelderse beleidsregels salderen met betrekking tot intern- en extern salderen mag extra emissieruimte die ontstaat door innovatieve technieken niet worden benut voor de uitbreiding van het aantal dieren. Door toch een uitbreiding toe te staan handelt GS in strijd met het eigen beleid.

Reactie:

Uitgangspunt voor vergunningverlening zijn de beleidsregels salderen Gelderland 2026. In deze beleidsregels staat omschreven hoe gereduceerd moet worden en op welke manier. Het staat de ondernemer vrij om na het toepassen van de reductie eisen op de verworven stikstofruimte, de overgebleven ruimte naar zelf in te vullen.

5.1.4 Ontbreken van noodzakelijke maatwerkvoorschriften

In het ontwerpbesluit ontbreken essentiële technische en operationele voorschriften om de goede werking van de lelysphere en chemische luchtwasser te kunnen garanderen en te controleren. Verder is de emissiefactor onvoldoende onderbouwd.

Reactie:

De systeembeschrijving die onderdeel van deze vergunning en passende beoordeling uit maakt bevat voldoende voorwaarden om een goede werking te kunnen garanderen. Daarnaast zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) waarin algemene regels voor luchtwassers in paragraaf 4.82 opgenomen die rechtstreeks doorwerken. Dit betreft de voorschriften 4.812, en 4.826 t/m 4.829 van het Bal die daarmee ook de werking van de N-Capture (de luchtwasser) garandeert.

De emissiefactor die gehanteerd wordt is een emissiefactor waarbij significant zeker is dat het bedrijf hier onder blijft. De werkelijke emissiefactor zal in de praktijk lager uitvallen. Dit wordt wetenschappelijk onderbouwd in het rapport van Wehrens van de WUR dat onderdeel van de passende beoordeling uitmaakt.

5.1.5 Discrepancie tussen fabrieksspecificatie en praktijkresultaten

Gezien de jurisprudentie en de discrepantie tussen de fabrieksspecificatie en de praktijkresultaten moet er real time gemeten worden.

Reactie:

Real time meten kan als voorwaarde bij vergunningverlening opgenomen worden als de emissie onbekend is of nog bemeten moet worden volgens het meetprotocol opgesteld oor de WUR. Dit kan gebeuren bij bijvoorbeeld een nieuw stalsysteem. In de voorschriften wordt dan een emissiegrenswaarde opgenomen waar de stal onder moet blijven.

Bij de Lely Sphere twijfelen we niet aan de uitgangspunten die in de passende beoordeling zijn gehanteerd. Real time meten is om die reden niet nodig en leidt tot onnodige kostenverhoging. De data van de metingen die zijn gedaan voor het bepalen van de emissiefactor staat in de bijlage behorende bij het model Passende Beoordeling, welke is opgesteld door Biometris/WUR. De te hanteren emissiefactor is wetenschappelijk onderbouwd in de passende beoordeling, op basis van in totaal 535 records van 80 bedrijven, en geeft voldoende onderbouwing dat de emissies in de praktijk binnen deze gehanteerde emissiefactor blijft.

5.1.6 Onvoldoende onderbouwing van additionaliteit en passende beoordeling

Er is onvoldoende inzichtelijk gemaakt welke daling van stikstofdepositie noodzakelijk is en hoe deze wordt gerealiseerd. Een algemene verwijzing naar maatregelpakketten volstaat niet om verslechtering op gebiedsniveau te voorkomen. De passende beoordeling is gebaseerd op te optimistische en niet-geactualiseerde aannames.

Reactie:

Aan de hand van intern salderen ten aanzien van de referentie, worden de depositietoenames die volgen uit de AERIUS-berekening gemitigeerd. Omdat met de inzet van intern salderen in ieder geval 35% wordt afgeroomd, wordt voldaan aan de beleidsregels en aan het additionaliteitsvereiste. De benodigde afroaming zoals vastgesteld in de beleidsregels kan worden gezien als een passende maatregel. Deze maatregel maakt onderdeel uit van het breder pakket aan maatregelen zoals in het definitieve besluit wordt beschreven.

Hierbij merken wij op dat het klopt dat de resultaten van een aantal maatregelen (nog) niet vaststaan, omdat het programma en de bijbehorende maatregelen nog volop in ontwikkeling zijn. Echter, dient te worden vooropgesteld dat het kunnen bewerkstelligen van stikstofreductie op basis van de beleidsregels een vastgestelde maatregel is dat in uitvoering dient te kunnen worden gebracht. Het verlenen van een vergunning op basis waarvan een dergelijke reductie kan plaatsvinden, maakt het mogelijk om het gewenste resultaat van de passende maatregel te kunnen bereiken op afzienbare termijn. Uitvoering van deze maatregel is een noodzaak om ervoor te kunnen zorgen dat er daadwerkelijk stikstofreductie plaatsvindt, in lijn met het VAS-programma.

Dit betekent dat, niet slechts wordt verwezen naar de verhouding 35-65%, zoals u bedoelt (met de verwijzing naar de Delversduin-uitspraak). In dezelfde uitspraak overweegt de Afdeling in rechtsoverweging 19.4 dat afrotingsbeleid een rol kan spelen in het bredere pakket aan maatregelen om de project-overstijgende vraag te kunnen beantwoorden of aan de additionaliteitsvereiste wordt voldaan. Zoals reeds opgemerkt, is het noodzakelijk dat dit beleid, in lijn met het programma VAS, ten uitvoer kan worden gebracht door daadwerkelijk een vergunning te kunnen verlenen waarin de stikstofdepositie wordt gereduceerd.

Omdat het VAS programma sinds december 2024 volop in ontwikkeling is, wordt in het definitieve besluit de uiteenzetting van de meest recente ontwikkelingen die in het programma hebben plaatsgevonden aangevuld. Aan de hand van het VAS programma wordt de noodzakelijke daling op afzienbare termijn ingezet en wordt het programma op continue basis gemonitord. Op basis van deze monitoring wordt inzichtelijk of de benodigde doelen worden behaald.

5.1.7 Onjuiste verwerking van de PAS-melding

Voor locatie is een PAS-melding gedaan. Het ontwerpbesluit maakt hiervan geen melding. Echter uit de AERIUS-berekening blijkt dat legalisatie wordt beoogd. Aangezien de passende beoordeling gebrekkig is kan ook de PAS-melding niet worden gedragen door de onderliggende beoordeling.

Reactie:

Een PAS-melding is geen vergunning en vormt geen toereikende toestemming voor een Natura 2000-activiteit. Sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 kunnen activiteiten die uitsluitend op een PAS-melding berusten niet worden aangemerkt als rechtmatig vergund voor de natuuractiviteit.

Het onderhavige besluit strekt er juist toe om te beoordelen of voor de aangevraagde bedrijfsopzet een omgevingsvergunning voor de natuuractiviteit kan worden verleend. De omstandigheid dat de aanvrager in het verleden een PAS-melding heeft gedaan, maakt de aanvraag niet ontoelaatbaar en staat evenmin aan vergunningverlening in de weg. De PAS-melding is niet het beoordelingskader voor de aanvraag en vormt evenmin de grondslag van het onderhavige besluit. Het besluit voorziet juist in de publiekrechtelijke toestemming voor de aangevraagde bedrijfsvoering.

Dat in het besluit niet afzonderlijk is ingegaan op de historische PAS-melding, betekent daarom niet dat het besluit onrechtmatig is of onvoldoende is gemotiveerd.

Tot slot uit hetgeen hiervoor naar aanleiding van de zienswijze is overwogen, volgt dat de aangevoerde bezwaren geen aanleiding geven om te twijfelen aan de juistheid, volledigheid of zorgvuldigheid van de aan het besluit ten grondslag gelegde passende onderbouwing.

5.2 Zienswijzen 30 april 2026

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn op 30 april 2026 de volgende zienswijzen ingediend.

5.2.1 Documenten onderliggend aan de saldering ontbreken

Van zowel de saldonemer als saldogever ontbreken de betreffende milieutoestemmingen die gebruikt zijn om de referentiesituatie te bepalen. Door het ontbreken van de milieutoestemmingen is het niet mogelijk om de juistheid van de referentiesituatie te toetsen.

Reactie:

De referentiesituatie voor de locatie Terborgseweg 1 is door het bevoegd gezag objectief vastgesteld op basis van de vigerende Hinderwetvergunning van 23 april 1993. De referentie van de saldogever (Kapelweg 13 te Sinderen) is vastgesteld op basis van de geldende natuurvergunning van 23 april 2013 (zaaknummer 2013-000556). Beide brondocumenten maken via de ambtelijke publicatie en terinzagelegging van het ontwerpbesluit integraal onderdeel uit van de procedure en zijn opvraagbaar.

5.2.2 Additionaliteitstoets slaagt niet

In het ontwerpbesluit wordt nergens gemotiveerd wat de noodzakelijke daling van de stikstofdepositie is naar oordeel van het college. In kader daarvan zijn de aangedragen voorschriften onvoldoende zeker en niet gespecificeerd.

Reactie:

Aan de hand van intern salderen ten aanzien van de referentie, worden de depositietoenames die volgen uit de AERIUS-berekening gemitigeerd. Omdat met de inzet van intern salderen in ieder geval 35% wordt afgeroomd, wordt voldaan aan de beleidsregels en aan het additionaliteitsvereiste. De benodigde afroming zoals vastgesteld in de beleidsregels kan worden gezien als een passende maatregel. Deze maatregel maakt onderdeel uit van het breder pakket aan maatregelen zoals in het definitieve besluit wordt beschreven.

Hierbij merken wij op dat het klopt dat de resultaten van een aantal maatregelen (nog) niet vaststaan, omdat het programma en de bijbehorende maatregelen nog volop in ontwikkeling zijn. Echter, dient te worden vooropgesteld dat het kunnen bewerkstelligen van stikstofreductie op basis van de beleidsregels een vastgestelde maatregel is dat in uitvoering dient te kunnen worden gebracht. Het verlenen van een vergunning op basis waarvan een dergelijke reductie kan plaatsvinden, maakt het mogelijk om het gewenste resultaat van de passende maatregel te kunnen bereiken op afzienbare termijn. Uitvoering van deze maatregel is een noodzaak om ervoor te kunnen zorgen dat er daadwerkelijk stikstofreductie plaatsvindt, in lijn met het VAS-programma.

Dit betekent dat, niet slechts wordt verwezen naar de verhouding 35-65%, zoals u bedoelt (met de verwijzing naar de Delversduin-uitspraak). In dezelfde uitspraak overweegt de Afdeling in rechtsoverweging 19.4 dat afromingsbeleid een rol kan spelen in het bredere pakket aan maatregelen om de project-overstijgende vraag te kunnen beantwoorden of aan de additionaliteitsvereiste wordt voldaan. Zoals reeds opgemerkt, is het noodzakelijk dat dit beleid, in lijn met het programma VAS, ten uitvoer kan worden gebracht door daadwerkelijk een vergunning te kunnen verlenen waarin de stikstofdepositie wordt gereduceerd.

Omdat het VAS programma sinds december 2024 volop in ontwikkeling is, wordt in het definitieve besluit de uiteenzetting van de meest recente ontwikkelingen die in het programma hebben plaatsgevonden aangevuld. Aan de hand van het VAS programma wordt de noodzakelijke daling op afzienbare termijn ingezet en wordt het programma op continue basis gemonitord. Op basis van deze monitoring wordt inzichtelijk of de benodigde doelen worden behaald.

5.2.3 Inzet Lely Sphere

Er wordt getwijfeld aan het gehanteerde reductiepercentage en de werking van de Lely Sphere in de praktijk.

Reactie :

Indiener stelt dat voor het bepalen van de RAV factoren, voornamelijk naar de techniek wordt gekeken en niet naar omstandigheden in de stal en in slechts 4 stallen gemeten. Naast onzekerheid rondom de emissiefactor kan er sprake zijn dat de metingen onder de voor de techniek meest gunstige omstandigheden plaats hebben gevonden, terwijl deze niet realistisch zullen zijn.

De stelling dat de metingen voor de RAV-erkenning van de Lely Sphere hebben plaatsgevonden onder 'gemanipuleerde' of louter gunstige omstandigheden, mist een feitelijke grondslag.

De op 8 maart 2023 definitieve vastgestelde RAV-emissiefactor is tot stand gekomen via een uiterst zorgvuldig, wettelijk voorgeschreven meetprotocol (Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvesting systemen in de veehouderij 2013a). Dit protocol vormt de huidige wetenschappelijke en wettelijke basis voor emissiemetingen. De metingen zijn onafhankelijk uitgevoerd door het gecertificeerde meetbureau TAUW, waarbij de meetplannen vooraf zijn goedgekeurd en getoetst door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de Technische Advies Pool (TAP).

Daarnaast zijn de vier praktijkbedrijven waar de metingen zijn verricht, door de onafhankelijke instanties specifiek geselecteerd op basis van hun onderlinge variatie. Er is bewust gemeten in stallen met wezenlijk verschillende omstandigheden qua stalleetijd, stal lay out, het aantal beschikbare vierkante meters per koe, de specifieke technische uitvoering en het gehanteerde voerrantsoen. Juist door deze variatie in te calculeren, is een representatief praktijkgemiddelde verkregen waarbij de TAP heeft vastgesteld dat het systeem een ammoniakreductie van gemiddeld 77% behaalt ten opzichte van een traditionele roostervloer.

De uiteindelijk gehanteerde emissiefactor is niet gebaseerd op een paar losse momentopnames. De onzekerheidsmarge is statistisch dichtgetimmerd middels een uitgebreid statistisch mixed-model (ontwikkeld door Biometris/WUR), gebaseerd op een omvangrijke referentiedataset van 535 records verspreid over 80 praktijkbedrijven. Binnen deze systematiek is de bedrijfsspecifieke variatie via een zogenaamd predictie-interval rekenkundig ondervangen.

Tot slot is in de Bedrijfsspecifieke Passende Beroooring voor deze locatie (pagina 11) een extra ingebouwde veiligheidsmarge gehanteerd: er is gerekend met een structurele downtime (uitval door storing of onderhoud) van 5%. Tijdens deze downtime wordt er conservatief gerekend met de volledige emissie van een traditionele, onbehandelde roostervloer.

Voor de werking op de lange termijn uitte het Vlaamse adviesorgaan Administratief Team (AT) zorgen over de werken van het systeem. Ook heeft de indiener zorgen geuit over de goede werking van de mestzuigrobot onder langdurige praktijkomstandigheden. Hierbij wordt specifiek het watergebruik aan de orde gesteld.

De toegepaste mestverzamelrobots zijn door Lely al geïntroduceerd in 2016, 10 jaar geleden. Lely geeft op dat er Inmiddels wereldwijd ruim 1000 robots werken. Deze robots functioneren nog

steeds prima, mits ze het juiste onderhoud krijgen. Dit is geregeld in het onderhoudscontract, dat deel uitmaakt van de passende beoordeling.

Verstopping van de vloergaten wordt actief voorkomen door:

- De robot die de vloer minimaal elke 2 uur reinigt én bevochtigt met water om aancoeken te voorkomen.
- De separatiestrips die van RVS zijn gemaakt, waardoor vuil niet hecht.
- De natuurlijke druk van de urinebeurt van de koe (liters vanaf hoogte).

Het waterverbruik van de mestverzamelrobot staat voorgeschreven in de systeembeschrijving. Hier kunnen wij niet van afwijken en is geen onderdeel van de toetsing voor deze vergunning.

Overigens is eind juli 2025 is Lely Sphere door de Vlaamse overheid erkend als ammoniakemissie reducerend systeem. Het geciteerde kritische advies van het AT is dus achterhaald door de realiteit.

Uit hetgeen hiervoor naar aanleiding van de zienswijze is overwogen, volgt dat de aangevoerde bezwaren geen aanleiding geven om te twijfelen aan de juistheid, volledigheid of zorgvuldigheid van de aan het besluit ten grondslag gelegde passende onderbouwing.

6 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

7 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.11, artikel 4.3,
- Artikel 4.5, artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29
- Besluit activiteiten leefomgeving afdeling 11.1
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3
- Beleidsregels salderen Gelderland

BIJLAGE 2 VOORSCHRIFTEN

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij zijn in staat en handelingsbekwaam om deze voorschriften uit te voeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-berekeningen zoals weergegeven in bijlage 3 moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Het project waarvoor deze vergunning is verleend en weergegeven is in bijlage 3 van dit besluit moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
5. Wilt u deze vergunning overdragen? U bent verplicht om daar toestemming voor te vragen aan provincie Gelderland. Dien een verzoek in via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat bovenaan de brief staat.
6. Deze vergunning treedt pas in werking op het moment dat dit besluit en alle samenhangende besluiten onherroepelijk zijn geworden. Het betreft het volgende besluit:
 - Intrekkingsbesluit saldogever Kapelweg 13 te Sinderen.
7. Van deze vergunning kan en mag alleen gebruik worden gemaakt, nadat het volledige proces omtrent extern salderen voor de saldo-gever(s) is voltooid, de saldogevende activiteiten zijn gestaakt en de Natura 2000-gebieden niet opnieuw (kunnen) worden belast met stikstofdepositie van de gestaakte activiteiten.
8. Op het bedrijf dient minimaal een voorraad/hoeveelheid zuur aanwezig te zijn om de continuïteit van de luchtwasser te waarborgen.

Datum

20 juli 2026

Zaaknummer

2024-005377

Blad

30 van 30

BIJLAGE 3 AERIUS-BEREKENINGEN

- AERIUS berekening Hinderwet 1993 zonder afroting (kenmerk RaEvGor4eVGR d.d. 19 februari 2026)
- AERIUS berekening Kapelweg 13 Saldeerder zonder afroting (kenmerk RtgUw6HV9jBG d.d. 19 februari 2026)
- Beoogde situatie inclusief aanlegfase (kenmerk RhZaPYtoZVSt d.d. 19 februari 2026).

BIJLAGE 4 MODEL PASSENDE BEOORDELING LELY SPHERE (HA1.38) VERSIE 1.8 D.D. 9 JANUARI 2026.

(Los bijgevoegd)

BIJLAGE 5 GML BEOOGDE OPZET MET VERGELIJKINGEN

(Los bijgevoegd)